

[Ib Thyregod.]

bage bliver faktisk kun hovedstadsområdet, hvor problemerne bliver aktuelle.

Det kan være naturligt, at man opfordrer boligselskaberne til at finde en løsning på spørgsmålet om et centralregister for boligselskabernes område, og det kunne måske også være naturligt, at man opfordrede private ejere til at finde frem til et sådant centralregister for deres vedkommende, som kunne bistå ejere og lejere med at finde frem til en rimelig fordeling af lejlighederne. Men at gennemføre en tvangsmæssig ordning, således at alle lejligheder skal fordeles af dette centralregister, er alt, alt for vidtgående, og det kan vi ikke medvirke til.

Da hele spørgsmålet formentlig skal til behandling i boligudvalget, vil vi selvfølgelig drøfte disse problemer i boligudvalget, og jeg vil kun her give udtryk for min og mit partis principielle opfattelse vedrørende disse spørgsmål.

Elsø-Merete Ross: Det radikale venstre har længe haft sympati både for fri bytteret for lejere og for en eller anden form for central boligformidling. Ved at læse bemærkningerne til SF's forslag er jeg blevet i tvivl om, i hvilken udstrækning begge forslag kan realiseres uden samtidig at komme til at modvirke hinandens gode intentioner.

I sidste samling drøftede vi i boligudvalget bytteret for lejere. Da der foregik forhandlinger mellem grundejerne og lejerforeningerne om spørgsmålet, ventede vi på, at de skulle nå til et resultat. Men vi ventede forgæves. Jeg håber, at vi i boligudvalget kan få at vide, om de to organisationer i den mellemliggende tid er blevet enige om en ordning.

Vi drøftede sidste år forskellige muligheder, bl. a. at udlejerne, hvis deres rettigheder til selv at bestemme, hvem lejere skulle være, blev beskåret, skulle have den kompensation, at den nye lejers leje blev sat op til vurderingslejen for lejligheden. Der blev også nævnt andre ordninger. Desuden skulle det være en betingelse, at vedkommende i et vist åremål havde boet i lejligheden, førend han kunne bytte den væk.

Fri bytteret i form af private aftaler ville kunne medføre en bedre udnyttelse af boligmarkedet og ville vel i en del tilfælde føre

til kortere hjem/arbejdssted afstande og derfor være en fordel både for de enkelte familier og for samfundet.

Når SF i overskriften til sit forslag taler om fri bytteret, svarer det dog ikke til, hvad de skriver i bemærkningerne, hvor der udtrykkelig står, at bytning af lejligheder ikke kan foretages uden forud indhentet tilladelse fra boligformidlingen. Så det frie, de giver med den ene hånd i overskriften, tager de tilbage med den anden hånd i bemærkningerne. Imidlertid er det ikke så uforståeligt, når man ser på SF's andet forslag, hvor de går ind for en central boligformidling. Sammenligner man den plads, som den frie bytteret indtager i bemærkningerne, med den plads, som den centrale boligformidling indtager, kan der vist ikke være tvivl om, at det er den centrale boligformidling, som ligger SF særlig på sinde. I 10 punkter, som næsten kan opfattes som paragraffer, gives retningslinjer for en central boligformidling.

Så vidt jeg er orienteret, vil der i de nye storkommuner blive fælles boligangvisning. Den fælles boligformidling på tværs af kommunegrænserne, som SF taler om, vil sandsynligvis kun blive aktuel i Storkøbenhavn, men vil nok støde på vanskeligheder, i hvert fald så længe vi ikke har en hovedstadsordning. Om den kan realiseres i alle sine aspekter selv med anvendelse af EDB-teknik, har jeg ingen forudsætninger for at kunne bedømme. Men man kunne måske begynde med en forsøgsordning inden for det almennyttige og det kommunale boligbyggeri og inden for dette område registrere alle ledige og alle nybyggede lejligheder, så man havde det samlet på et centralt sted. Fik man samme sted registreret de personer, der står på venteliste til dette byggeri, ville man sandsynligvis finde mange gengangere, og ved at slette dem ville man få et realistisk billede af ventekøernes størrelse. Registrerede man, hvor disse mennesker helst ville bo, og hvilken størrelse lejlighed de ønskede, kunne det være værdifuldt for fremtidig planlægning.

Det lyder tiltalende i forslaget, at boligansøgere skulle skrives op og have et løbenummer, så de fik bolig efter tur og orden og ikke, som det nu for ofte sker, på grundlag af forbindelser og bekendtskaber. Hvis man inden for denne sektor også oprettede